

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **S. B.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. července 2017, č. j. OAM-607/ZA-ZA11-P10-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. listopadu 2017, č. j. 63 Az 14/2017 - 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal dne 9. července 2016 (celkem již pátou) žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedl, že žádá o humanitární azyl, neboť mu uvedeného dne končí platnost

víza. Před dvěma měsíci měl nehodu, při níž mu vlak amputoval nohu, léčí se v nemocnici. Proto by mohl mít vážné problémy s návratem do vlasti, kde si nebude moci obstarat protézu a začlenit se do normálního života. Žalobce v Kazachstánu nebyl 15 let a nemá tam žádné příbuzné, jeho sestra a otec mají občanství České republiky. Kazašským zdravotníkům žalobce nevěří. K žádosti přiložil propouštění zprávu z nemocnice.

[2] Během pohovoru k žádosti žalobce uvedl, že si přesně nepamatuje, jak k jeho zranění došlo, nicméně šel se známým po kolejích do azylového střediska v Havířově a zakopl, když uslyšel troubit vlak, který ho následně přejel. Dva týdny po propuštění z nemocnice se u něj vyskytly zdravotní komplikace a musel být znovu hospitalizován. Nyní dochází na pravidelné kontroly. V době nehody měl žalobce v krvi alkohol, vypil předtím 3 nebo 4 piva. V Kazachstánu by se nemohl léčit, protože tam nemá kde bydlet ani žádné známé. Zdravotní pojištění taktéž nemá a nemohl by si ho ani po příjezdu vyřídit, neboť již nemá v Kazachstánu trvalý pobyt ani potřebné doklady. Žalobce v Kazachstánu dlouho nebyl, nevěděl by, jak postupovat, a navíc jej omezuje ztráta končetiny. Další lékařské zákroky v současné době naplánované nemá. Žalobce má již půl roku českou přítelkyni, s níž plánuje založit rodinu, ale zatím s ní nebydlí. Ví o tom, že v Kazachstánu je rasová nenávist vůči rusky mluvícím osobám, Kazaši jsou agresivní národ. V roce 2009 byl žalobce v České republice odsouzen za ublížení na zdraví a drobné krádeže na 4 a půl roku odnětí svobody, deset měsíců před koncem trestu byl podmíněčně propuštěn, od té doby vede řádný život. Kvůli trestné činnosti přišel o povolení k trvalému pobytu. Otec žalobce trpí Alzheimerovou chorobou, je v invalidním důchodu. V Kazachstánu má žalobce vzdálené příbuzné, ale 15 let s nimi není v kontaktu a prý u nich není vítán.

[3] Žalobce v průběhu řízení předložil několik lékařských zpráv a rovněž kopii rozhodnutí, jímž byl jeho otci přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Dne 24. března 2017 žalobce předložil kopii zápisu o určení otcovství k narozenému dítěti souhlasným prohlášením rodičů, z něhož vyplývá, že je otcem A. H. narozeného dne X. O týden později žalobce předložil kopii usnesení Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově ze dne 22. března 2017, č. j. 104 Nt 3305/2017 - 19 o zahrazení odsouzení. Žalovaný následně žalobce pozval k doplňujícímu pohovoru. Žalobce potvrdil, že A. H. je jeho syn, ale rodný list zatím nemá k dispozici. Syn má příjmení po matce z administrativních důvodů. Příští týden se mají s přítelkyní (matkou dítěte) stěhovat do společného bytu, zatím spolu nebydleli z finančních důvodů, plánují také svatbu. Žalobce by rád pracoval, ale nedaří se mu najít zaměstnání, i když se nebrání žádné, ani fyzicky náročné práci. Navštěvuje již jen obvodního lékaře, který mu předepisuje léky proti bolesti, nečeká ho žádná speciální léčba. Dne 20. dubna 2017 žalobce doložil kopii rodného listu A. H.

[4] Dne 11. května 2017 žalovaný vyslechl jako svědka přítelkyni žalobce, paní K. H., která potvrdila, že žalobce je otcem jejího syna A. Mají společný byt, nicméně žalobce z finančních důvodů zůstává v pobytovém středisku. Všechny náklady hradí svědkyně, protože žalobce nemůže najít práci, pomoci by mu mohl průkaz OZP. Největší potíží svědkyně vidí v tom, že žalobce nemá potřebné doklady, nikoli v jeho zdravotním postižení. Žalobce svědkyni pomáhá s péčí o syna, který se narodil předčasně, a problémy s alkoholem již nemá.

pokračování

[5] Žalovaný v záhlaví citovaným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neudělil. Konstatoval, že v případě žalobce nezjistil žádný azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žádný z rodinných příslušníků žalobce není nositelem mezinárodní ochrany, udělení azylu či doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny proto nepřipadá v úvahu. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce je schopen pracovat a postarat se o sebe, jeho zdravotní stav již nevyžaduje žádnou speciální léčbu a není tedy důvodem pro udělení humanitárního azylu. Tím nejsou ani rodinné vazby žalobce k občanům České republiky. Žalovaný v případě žalobce neshledal ani skutečné nebezpečí vážné újmy, které by odůvodnilo udělení doplňkové ochrany. V případě návratu do vlasti by žalobci nehrozilo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), situace zdravotně postižených osob v Kazachstánu se zlepšuje a nižší standard zdravotní péče sám o sobě pro udělení mezinárodní ochrany nestačí. Neudělením doplňkové ochrany nedojde ani k porušení mezinárodních závazků České republiky. Žalovaný zhodnotil všechny skutečnosti zjištěné o situaci žalobce ve vzájemné souvislosti a dospěl k závěru, že mu nic nebrání přenést svůj rodinný život do Kazachstánu a především má možnost využít některého z institutů upravených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[6] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Vyloučil, že by žalobci v zemi původu hrozilo pronásledování pro jeho ruskou národnost či zdravotní postižení. Uvážení žalovaného, proč žalobci neudělil humanitární azyl, považuje krajský soud za komplexní a dostatečně odůvodněné. Posoudil též rodinné vazby stěžovatele na území České republiky, nicméně stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že žalobce má možnost buď realizovat rodinný život ve své vlasti, nebo požádat o povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, jíž se domáhal zrušení tohoto rozhodnutí i rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatel postavil na argumentu o zásadním pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Toto pochybení stěžovatel spatřuje v nesprávném vyhodnocení zásahu do svého rodinného života v důsledku neudělení mezinárodní ochrany a s tím spojeným nutným vycestováním. V tomto směru stěžovatel poukázal na to, že všichni jeho rodinní příslušníci žijí v České republice, vlast opustil jako nezletilý a žádné vazby k ní nemá. Stěžovatel je ženatý s občankou České republiky, s níž pečuje o dítě kojeneckého věku. Jejich přemístění do Kazachstánu nepřipadá v úvahu, především s ohledem na tamní zcela nedostatečný sociální systém, zdravotní postižení stěžovatele a jeho sníženou pracovní schopnost. Žalovaný nebyl oprávněn pouze paušálně odkázat na možnost stěžovatele řešit svou situaci v režimu zákona o pobytu cizinců, což stěžovatel dovozuje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2015, č. j. 3 Azs

256/2017 - 27. Zcela nedostatečné zhodnocení individuálních okolností případu stěžovatele dle jeho názoru zakládá nezákonnost obou napadených rozhodnutí.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti částečně odkázal na svá předchozí vyjádření a žalobou napadené rozhodnutí. Zdůraznil mimořádný charakter mezinárodní ochrany, již nelze nahrazovat jiná oprávnění k pobytu na území České republiky. Výjimečné okolnosti spočívající v soukromých či rodinných poměrech cizince, které by mohly odůvodnit udělení doplňkové ochrany, v případě stěžovatele nenastaly. Rozhodnutí krajského soudu považuje žalovaný za srozumitelné a řádně odůvodněné, o jeho nezákonnosti nelze hovořit. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popřípadě aby ji zamítl.

[9] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření žalovaného stěžovateli, ten však svého práva podat k němu repliku nevyužil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Vzhledem k tomu, že posuzovaná kasační stížnost se týká mezinárodní ochrany, musel Nejvyšší správní soud nejprve zkoumat, zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, tedy zda je přijatelná ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Ve svém usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud toto ustanovení vyložil následovně: *„Přesahem vlastních zájmů stěžovatele [...] je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. [...] O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele“, což bude v zásadě tehdy, pokud krajský soud nerespektuje ustálenou judikaturu a nelze vyloučit opakování tohoto pochybení v budoucnu, nebo pokud krajský soud hrubě pochybí při výkladu aplikovaných právních norem.*

[11] Nejvyšší správní soud přitom nezjistil, že by se doposud vyjadřoval k otázce udělení mezinárodní ochrany cizinci v podobné situaci, v jaké se nachází stěžovatel. V judikatuře Nejvyššího správního soudu lze najít právní závěry ohledně cizinců s různými zdravotními problémy a rovněž posouzení relevance rodinných vazeb na území České republiky pro udělení mezinárodní ochrany, kumulace těchto okolností v jednom případě však nastává zřídka. Stěžovatel navíc odkazoval na rozsudek, kterým Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti žadatele o mezinárodní ochranu za skutkových okolností v některých ohledech podobným těm nynějším, a i proto je vhodné kasační stížnost projednat věcně.

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[13] Stěžovatel sice v žalobě poukazoval i na obavy z pronásledování kvůli své ruské národnosti, nicméně v kasační stížnosti, jejímž rozsahem je Nejvyšší správní soud vázán (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), již námitky tohoto obsahu nevznesl. Nejvyšší správní soud proto pouze odkazuje na svůj rozsudek ze dne 27. června 2005, č. j. 4 Azs 377/2004 - 75, z něhož vyplývá, že pouhé obecné tvrzení o pronásledování osob ruské národnosti v Kazachstánu pro udělení mezinárodní ochrany nestačí. Závěry žalovaného a krajského soudu, že stěžovateli nehrozí ani pronásledování či diskriminace z důvodu jeho zdravotního postižení, které stěžovatel v kasační stížnosti nijak nezpochybňoval, jsou opřené o důvěryhodné a aktuální zdroje o situaci v Kazachstánu (především o zprávu MZV USA ze dne 3. března 2017 o dodržování lidských práv za rok 2016, Kazachstán) a Nejvyšší správní soud se s nimi zcela ztotožňuje.

[14] Nejvyšší správní soud následně přistoupil k posouzení poněkud specifické situace stěžovatele spočívající na jedné straně v jeho zdravotním postižení (ztrátě dolní končetiny) a na straně druhé v tom, že má s občankou České republiky malé dítě, o něž se dle jeho tvrzení společně starají.

[15] Stěžovatel sice v kasační stížnosti neupřesnil, jaká forma mezinárodní ochrany by mu měla být na základě jeho zdravotního postižení a rodinných vazeb udělena, z povahy věci se však nabízí pouze humanitární azyl či doplňková ochrana.

[16] Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit *v případě hodném zvláštního zřetele*. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.

[17] Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „*smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“ Zdravotní postižení stěžovatele přitom nelze považovat za tak závažné, aby neudělení mezinárodní ochrany mohlo být považováno za „nehumánní“. Sám stěžovatel ve

správním řízení potvrdil, že je schopen pracovat a jeho zranění již žádnou zvláštní léčbu nevyžaduje. Tvrzení v kasační stížnosti, že zdravotní stav stěžovatele „kritickým způsobem snižuje jeho pracovní schopnost a adaptabilitu nejen v pro něj fakticky cizím a nepřátelském prostředí v Kazachstánu, ale dokonce i v České republice“, je v hrubém rozporu s tím, co stěžovatel i jeho družka uváděli ve správním řízení (že zapojení stěžovatele do pracovního procesu brání pouze administrativní překážky), a Nejvyšší správní soud mu proto nepřikládá váhu. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že námitky ohledně zdravotního stavu žadatele o mezinárodní ochranu mohou spadat i do rozsahu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. října 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89), nicméně v tomto případě se zcela ztotožňuje se závěrem žalovaného, že stěžovateli s ohledem na jeho zdravotní postižení v případě návratu do vlasti špatné zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy nehrozí.

[18] Ani skutečnost, že má stěžovatel nezletilého syna s občankou České republiky, není důvodem pro udělení humanitárního azylu (analogicky rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. září 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55, č. 28/2003 Sb. NSS, či rozsudek a ze dne 5. ledna 2006, č. j. 2 Azs 18/2005 - 35), přičemž, jak již bylo řečeno, stěžovateli jeho zdravotní postižení v nástupu do zaměstnání a zajištění prostředků pro rodinu nijak výrazněji nebrání.

[19] Na doposud vypořádané námitky judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje více než uspokojivou odpověď. Důvod, proč Nejvyšší správní soud přijal kasační stížnost k věcnému posouzení, se vztahuje k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, podle něhož se udělí doplňková ochrana, pokud by vycestování cizince do země původu bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Takovými závazky mohou bezesporu být i ty, které České republice plynou z článku 8 Úmluvy, jenž garantuje právo na respektování soukromého a rodinného života (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).

[20] Nejvyšší správní soud nicméně připomíná, že i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývají poměrně přísné podmínky pro nastoupení tzv. extrateritoriálního účinku článku 8 Úmluvy (například rozsudek ze dne 6. února 2001 ve věci *Bensaid proti Spojenému království*, stížnost č. 44599/98). Ustanovení článku 8 Úmluvy „neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi“ (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. června 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). „Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. ledna 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52). Ve výše citovaném rozsudku č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 Nejvyšší správní soud judikoval, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany

pokračování

a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu se správním vyhoštěním je dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců spojena vedle povinnosti vycestovat z území ČR vždy také doba, po kterou nelze cizinci vstup na toto území umožnit. [...] Z dikce § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky ČR, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil.“

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27. Právě jistá skutková podobnost mezi tehdy posuzovaným případem a situací stěžovatele vedla Nejvyšší správní soud k závěru o přijatelnosti kasační stížnosti. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud vytkl krajskému soudu, že intenzitu zásahu v důsledku vycestování do rodinného života cizince, jehož manželka i malá dcera (obě české občanky) byly prakticky odkázány na jeho péči (manželka trpěla degenerativním onemocněním nervové soustavy a dcera byla v době podání žaloby proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany stará pouhé dva měsíce), hodnotil pouze paušálně, bez zohlednění specifických okolností případu.

[22] Nyní posuzovaný případ však vykazuje nezanedbatelné odlišnosti, především co se týká závislosti družky (nyní již manželky) a syna stěžovatele na jeho péči. Především, zdravotním postižením (a to poněkud méně omezujícím) zde trpí stěžovatel, nikoli jeho rodinný příslušník, který by byl odkázán na jeho péči. Nejvyšší správní soud připomíná, že v době rozhodování žalovaného stěžovatel se svou družkou vůbec nesdílel společnou domácnost a nijak jí finančně nepřispíval, a to ani po narození syna. Je tedy zřejmé, že družka stěžovatele ani jeho syn nejsou na jeho péči nijak závislí.

[23] Nejvyšší správní soud proto na rozdíl od věci sp. zn. 3 Azs 256/2014 nemůže učinit závěr, že by již samotné vycestování stěžovatele nepřiměřeně zasáhlo do jeho rodinného života (nutno podotknout, že to přímo nevyplývá ani z citovaného rozsudku, jímž Nejvyšší správní soud rušil předcházející rozhodnutí krajského soudu jako nepřezkoumatelné proto, že krajský soud specifickou situaci žadatele nezohlednil).

[24] Nejvyšší správní soud však musí krajskému soudu i žalovanému vytknout opravdu nepřipustně obecný argument, že rodina stěžovatele jej může bez větších překážek následovat do země původu. S ohledem na nízký věk syna stěžovatele a četné vazby, které jeho matka jistě k České republice má, by se jejich přemístění do Kazachstánu nemohlo obejít bez řady komplikací, což napadená rozhodnutí vůbec nezohlednila. Tato vada však nemůže ovlivnit jejich zákonnost jako celku. Nejvyšší správní soud totiž sdílí závěr krajského soudu i žalovaného, že stěžovatel má podle všeho možnost rozvíjet svůj rodinný život nadále na území České republiky, aniž by k tomu potřeboval mezinárodní ochranu.

[25] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře týkající se mezinárodní ochrany dlouhodobě připomíná, že rodinné poměry žadatele o mezinárodní ochranu mohou být důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, mimo zcela výjimečné případy však nepostačují pro udělení doplňkové ochrany (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. července 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). Jak správně poznamenal krajský soud i žalovaný, mezinárodní ochrana nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených právě v zákoně o pobytu cizinců (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. srpna 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72 či usnesení ze dne 14. září 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 - 33) – primárním účelem azylového řízení není legalizace pobytu cizince na území České republiky (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2016, č. j. 2 Azs 83/2016 - 31 či rozsudky ze dne 10. února 2016, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 a ze dne 19. října 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48). Z rozhodnutí žalovaného je přitom zřejmé, že nezjistil žádné překážky, které by stěžovateli bránily o některé z povolení k pobytu v režimu zákona o pobytu cizinců požádat (strana 6 a 8 rozhodnutí žalovaného; srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. ledna 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 - 28, č. 2836/2013 Sb. NSS, *a contrario*).

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s., zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[27] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[28] Žalobci byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 8. ledna 2018, č. j. 6 Azs 6/2018 - 14 ustanoven zástupcem advokát. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., věta první za středníkem). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“) a v sepisu a podání doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za něž mu za každý náleží odměna ve výši 3 100 Kč (§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, jedná se o konečnou výši jeho odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 21. března 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu